

Bjärekust är temat i detta Nyhetsbrev.

Välkommen till Nyhetsbrev nr 27-2020 från Kalle Eriksson

Nära havet trivs jag bäst

är titeln på en av de böcker som jag skrivit.

Boken är en hyllning till Bjäre - dess natur och dess historia.

Boken är därmed en kärleksförklaring till denna lilla fläck på jordens yta, där jag fötts och där jag har tillbringat en stor del av mitt liv. Boken skildrar hur jag upplever betydelsen av närheten i till havet.

Kunskapen om Bjäre

och dess historia har jag fått genom att ta del av vad olika bjärebor har uttryckt - i tal eller skrift. Det finns många bjärebor, som har djupa kunskaper om Bjäre och dess historia och natur. Det är dessa bjärebor som har varit mina lärare.

Genom vår historia

har Bjäre varit ett fattig bygd. Jorden gav magra skördar. Folk svalt.

Under vissa perioder har sillen i havet varit räddningen för de som bott i fiskelägen vid kusten.

Att bo nära havet

har inte alltid varit något som bjärebor strävade efter.

Tvärtom. På de magra strandallmanningarna, där jorden inte gav några skördar, kom de allra fattigaste att bo. De som inte hade råd att skaffa sig ett hus i någon by inåt land.

Strandallmanningarna blev därmed hemvisten för de allra fattigaste.

Idag är det som bekant tvärtom. Områdena närmast kusten är de allra mest eftertraktade. Priserna på marken har rakat i höjden.

Det som en gång var fattigmans jord har blivit den mest eftertraktade jorden för bebyggelse.

Strandlagen räddade våra stränder.

När välståndet i landet - och i stora delar av världen - ökade efter 2.a världskriget och allt fler skaffade sig fritidshus, blev trycket bl.a. Bjäres stränder enormt.

Som tur var (för Bjäres stränder) insåg de ledande politikerna under 1950-talet vad som kunde hända, om man inte ingrep. Längs stränderna i länderna vid Medelhavet hade vi kunnat se

skrämmande exempel. Fritidsbebyggelsen växte där lavinartat och kom att bli som en mur mellan människorna och havet.

Under mina näst intill dagliga vandringar längs bjärehalvöns stränder, har jag ofta anledning att sända en tacksamhetens tanke till de politiker under 1950-talet, som såg till att vi fick denna viktiga lag.

På större delen av kusten kan vi fortsätta att vandra längs stranden, och hela tiden blicka ut över havet.

Detta hav,

som gett oss så mycket, har stundtals varit en besvärlig granne. Vår lokala litteratur är fylld av berättelser om den dramatik som utspelats - främst under segelsjöfartens dagar - då fartyg strandat på bjärekusten.

Minnen från den dramatiken kan vi idag se dels i sjöfartsmuseet i Torekov och dels i Hembygdsparken i Boarp, som har en särskild avdelning om sjöfarten i Bjäre.

Naturen bjuder också

på stor dramatik vid kusten. Allra mest vid Hovs Hallar. Den dramatiken lockade också vår främste filmdramatiker - Ingmar Bergman - att förlägga en filmberättelse till Hovs Hallar.

Den dramatiska naturen fick bilda kuliss vid inspelningen av "Det sjunde inseglet".

Lite till mans minns vi nog scenen när den medeltida riddaren spelar schack med döden.

Även Jan Troell, en annan storhet som regissör inom filmens värld, valde att använda naturen vid Hovs hallar som kuliss. Det var när nordpolsfararna med André i spetsen, skulle göra sin avfärd med ballongen som skulle föra dem mot nordpolen.

I den medeltida danska lagstiftningen

var det kungen, dvs staten, som ägde såväl havet som allmänningarna läng stränderna. Allt enligt mottot: "Det ingen ejer, ejer kongen".

Det innebär att den tidens syn på ägandet var, att havet, inklusive det som kommer från havet och hamnar på stränderna, tillhör staten

Plock ur vår kusthistoria

Jag väljer ett citat ur en rapport 1885 från provinsialläkaren i Ängelholm angående den sociala situationen i Torekov:

Ortsbefolkningen inväntar, att stranden skall välsignas med något skeppsbrott, och merendels inträffar hvarje år någon strandning, som då gifwer ortsbefolkningen god förtjenst.

Observera uttrycket "välsignas med". Strandningarna sågs sålunda som en viktig del i kustbefolkningens möjligheter att livnära sig på vad den magra och utsatta kusten kunde ge.

I det avseendet är bjärekusten inte unik. Liknande syn på vad havet kunde ge, ser vi vid praktiskt taget alla kuster.

I det sammanhanget går mina tankar spontant till filmen "Massor av whisky". Filmen skildrar livet vid en utsatt kust - möjligen Scotland ??

Filmen inleds med scener i kyrkbänkar under en gudstjänst.

Plötsligt blir det oro bland folket i kyrkbänkarna. Ett rykte sprids snabbt i bänkraderna under pågående gudstjänst.. Så får vi se, hur den ene mannen efter den andra försiktigt smyger sig ut ur bänkraden och ut ur kyrkan. Efter en stund är det bara kvinnorna kvar i kyrkan.

Vad var det som hade hänt

som fått alla männen att ge sig iväg mitt under pågående gudstjänst?.

Förklaringen: Ett fartyg, lastat med whisky, hade strandat på klipporna nära kyrkan och var nu ett vrak.

Nu låg det whiskyflaskor i massor och flöt intill - och i - det strandade fartyget och "farligt nära" klipporna.

Nu vidtog en febril jakt på dessa flaskor.

Filmaren hade på ett skickligt sätt skildrat intensiteten i detta räddningsarbete. På det sättet blev filmen sevärd ur många perspektiv.

En mycket rolig film.

Har du som läsare av dessa rader också sett filmen - kommentera gärna.

Min boklåda

Boktitel	Pris	Reapris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	Slutsåld	
Vår bjärehistoria i bild	350	70
Bjärebor berättar om...	Slutsåld	
Strövtåg i Bjäres historia	350	70
Nära havet trivs jag bäst	350	

De böcker, som är slutsålda hos mig, kan ev. finnas som enstaka ex. hos något av våra säljställen - bokhandel i Båstad, Ängelholm och Laholm
Eller något av våra säljställen på bjärehalvön

Vänligen

Kalle Eriksson

Hallavaravägen 102

269 91 Båstad

0431-365 332

kalle@bjarenet.com